

פורחת כאן. עבור שני בנינו, באקו תהיה לנצח הבית הראי שון שלהם.

הדרך, לעומת זאת, לא תמיד הייתה חלקה. עברנו את סערת מגפת הקורונה והיינו עדים לימים הנוראים של מלחמת קרבאך השנייה. אני נזכר לעתים קרובות בביקורי בגנג'ה, יממה בלבד לאחר שהעיר ספגה התקפות רקטות, שם פגשתי אנשים שאיבדו את בתיהם ואפילו, למרבה הצער, את יקיריהם. אבל בתוך המצוקה, הייתי עד גם לחור סן ותקווה, שכן צלקות המלחמה נרפאו בהדרגה, ושטחי קרבאך חזרו לאזרבייג'ן ומתחילים להיבנות מחדש.

בזמנים הקשים האלה הבנתי את עומק החברות שלנו. חודשיים לאחר המלחמה הגיעה לבאקו משלחת יוצאת דופן של רופאי עיניים ומנתחים פלסטיים כדי לטפל בלווד-מים שסבלו מפציעות בפניהם ואף איבדו את ראייתם. בעקבות טיפול באחד החיילים, שהתעוור במהלך המלחמה, חזרה אליו ראייתו. מוצף בהכרת תודה, הוא ביקש להביע את תודתו לרופא. החייל נדהם כשנודע לו שהרופא שהציל את עיניו הגיע כמתנדב ללא תמורה, כמו יתר המשלחת. תדהמתו פינתה את מקומה לשאלה נוקבת: "למה אתה עושה את זה?" תגובתו הפשוטה של הרופא סיכמה היטב את מהות הקשר שלנו: "כי אנחנו חברים. וזה מה שחברים עושים." ✨

ההזדמנויות והאתגרים, ושיתוף הפעולה הביטחוני שלנו הולך ומעמיק. אזרבייג'ן ממשיכה להיות שותפת אנרגיה מרכזית ואמינה של ישראל, ומספקת לה למעלה משלושים אחוז מהנפט שלה. התיירות פורחת, עם למעלה מ-50 אלף ישראלים מבקרים באזרבייג'ן מדי שנה. אזרבייג'ן משקיעה בחברות ישראליות, והטכניון פתח מרכז ללימודי סייבר בבאקו. אנו עובדים בשיתוף פעולה הדוק על התמודדות עם האתגרים בתחומי ניהול מים, חקלאות, סייבר, טכנולוגיה ורפואה.

הישגים אלו מעידים על הפוטנציאל שעוד לפנינו. כאשר ישראל ואזרבייג'ן עומדות מאוחדות במחויבותן לקידמה, בהתעלותן על גבולות תרבותיים ודתיים, הן מסמלות את ניצחון השלום והפיוס כנגד האיבה. כנגד כל הציפיות, שתי האומות הללו בנו גשר חוצה גיאוגרפיה והיסטוריה. ומאז שנחתם הסכם שיתוף פעולה בין סוכנות החלל האזרבייג'נית לבין חברה ישראלית לשיגור לוויינים לחלל, ניתן כבר לומר שהשמיים הם הגבול.

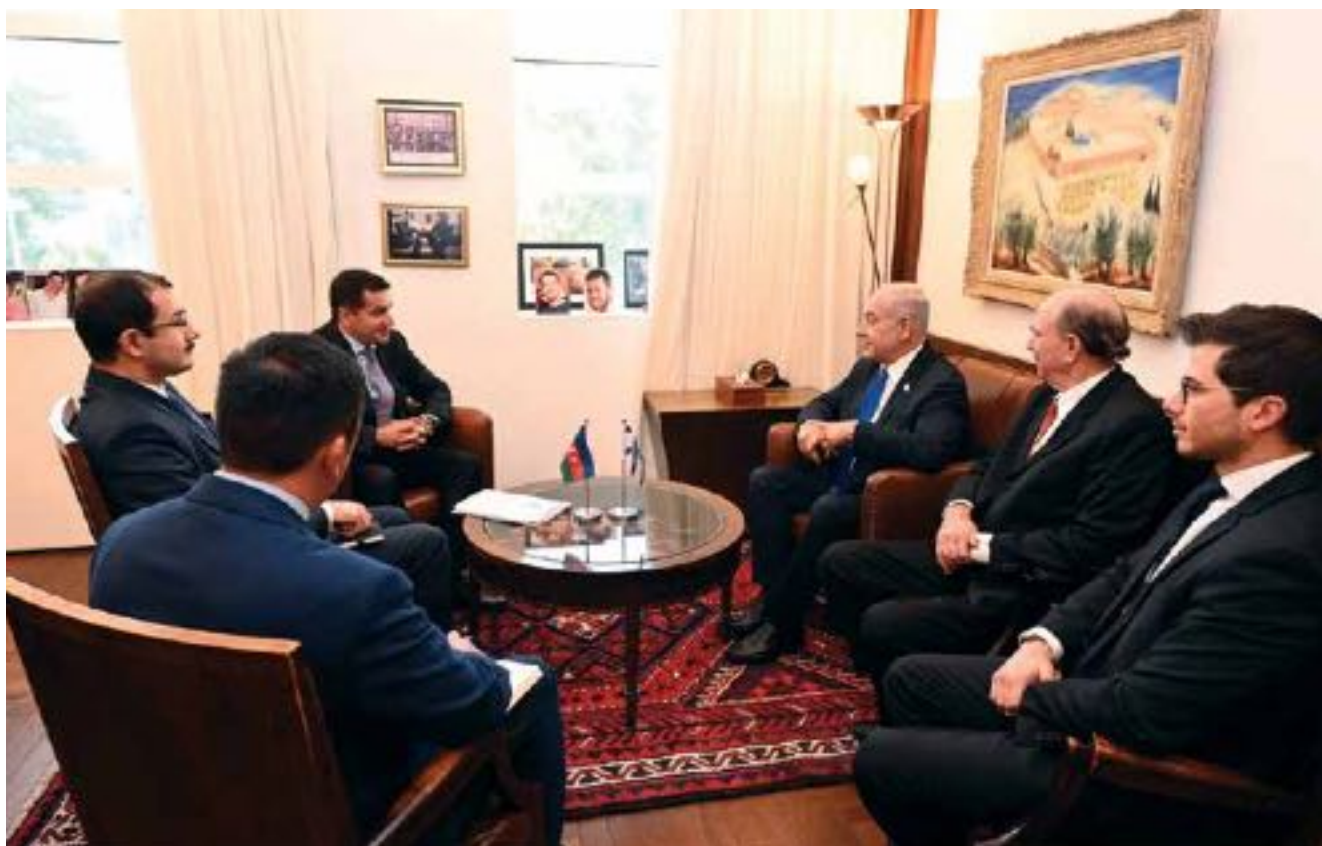
באקו היא יותר מסתם מקום העבודה שלי; זה המקום שהפך לבית. המסע שלי לעיר התוססת הזו התחיל חודש אחרי שהתחתנתי בישראל. אשתי ואני התרגשנו מהיופי באקו, מהתענוגות הקולינריים שלה ומהחיבוק החם של תושביה שהפכו לחברים אישיים. לא לקח לנו הרבה זמן להתאקלם, ליצור קשרים עמוקים ולראות את משפחתנו

יום. שנת 2023 הייתה לא פחות מהיסטורית, עם פתיחת שגרירות אורבייג'ן בישראל, ביקור הנשיא הרצוג בבאקו, ביקורים של שני שרי החוץ, ביקור שר הביטחון גלנט ועוד. אנו חולקים הבנה של האיזמים האסטרטגיים והאזוריים,

הוא מהווה עדות לכוחם של דיפלומטיה, הבנה ואינטרסים משותפים. בשלושת העשורים האחרונים, ישראל ואורבייג'ן יצאו למסע של שיתוף פעולה, תוך יצירת שותפות שעמדה בניגוד לציפיות הגיאופוליטיות, וממשיכה לצמוח מדי

אותו בהפתעתי הוא ענה בחיך עדין, והציע אמת פשוטה, "אדוני השגריר, זו אזרבייג'ן".

בהתבסס על אותם יחסים בין העמים, כוננו מדינותיו נו לפני שלושים שנה יחסים דיפלומטיים. ישראל הייתה בין המדינות הראשונות שהכירו בעצמאותה של אזרבייג'ן ב-1991. פתיחת שגרירות ישראל בבאקו ב-29 באוגוסט 1993 נשאה סמליות עמוקה, שכן היא התרחשה 125 בדיוק לאחר אירוע היסטורי משמעותי - כינוס הקונגרס הציוני הראשון בבאול, שוויץ, ב-29 באוגוסט 1897. אסיפה זו, בראשות תאודור הרצל, הפגישה יהודים מרקעים שונים אשר חלקו חזון משותף: חידוש הקשר בין עם ישראל לבין ארץ ישראל ובניית בית לאומי לעם היהודי. הסיכויים נראו קלושים, אבל נחישותו של הרצל הובילה אותו להכריז: "בבאול ייסדתי את מדינת היהודים".

כעבור חצי מאה, קמה מדינת ישראל כאומה ריבונית, בניצחון כנגד כל הסיכויים. ההיסטוריה של ישראל היא עדות למה שעם קטן יכול להשיג אל מול כל אתגר, על ידי רתימת חדשנות, נחישות ואמונה. במשך 75 שנים ישראל טיפחה חקלאות באדמות צחיחות, חוללה מהפכה ברפואה והייתה חלוצה בהתקדמות הטכנולוגית ששינתה את העור לם.

רוח האמונה בהפיכת הבלתי אפשרי למציאות, מהדהדת עמוקות גם בסיפור יחסי ישראל-אזרבייג'ן. הקשר ההדוק בין שתי האומות הללו אינו רק עניין של מקרה;

קה של אזרבייג'ן חולקות מחויבות עמוקה לסובלנות דתית, הכלה וגיוון. כמי שגדל כערבי-נוצרי בישראל, הסובלנות בישראל הייתה חלק מחיי. העובדה שאני כותב את המילים האלה כשגריר ישראל, המדינה היהודית, מבלי שהזהות האתנית או הדתית שלי תהיה פקטור - מדברת בעד עצמה. בינתיים, אזרבייג'ן עומדת כבית לאחת הקהילות היהודיות הגדולות בעולם המוסלמי. זה מקום שבו יהודים תמיד התקבלו כחלק מהחברה, מקום ללא אנטישמיות. ממדענים כמו לב לנדאו ועד לחיילים כמו אלברט אגרונוב, היהודים תמיד היו חלק בלתי נפרד מהארץ הזו. ב-24 בדצמבר 2019, כאשר הצגתי את כתב ההאמנה שלי לנשיא אזרבייג'ן, מר אילהם עלייב, התרשמתי מהחשיבות שמייחסת אזרבייג'ן לעניין זה. בשיחתנו אמר הנשיא עלייב כי הוא גאה במיוחד בכך שיהודים יכולים להרגיש בטוחים יותר ברחובות באקו מאשר ברחובות פריז.

שבוע לאחר מכן יכולתי לראות עד כמה האמירה הזו נכונה. בעבר שירתתי כדיפלומט באוסלו, נורבגיה. שם, כדי להגיע לבית הכנסת היהודי באוסלו, צריך לעבור 2 מחסור מי משטרה, בידוק ביטחוני ו-2 דלתות מתכת כבדות. כאן בבאקו, כשהלכתי לבקר בבית הכנסת היהודי ההררי בפעם הראשונה, הגעתי לבניין, והסתכלתי סביב כדי למצוא את המחסומים. לא היו כאלה. לפתע קרא אלי אדון מכובד שעמד ליד דלת פתוחה ואמר "ברוך הבא, אדוני השגריר". זה היה לא אחר מאשר ראש הקהילה ההררית בבאקו, מר מיליך יבדייב. התקבלתי פנימה ללא הפרעה. כששיתפתי

ניצחון הידידות

אזרבייג'ן תאפשר לנו לחשוף סיפור של חוסן, ואמון הדדי וידידות מופלאה, שמתקיים בניגוד לציפיות, ועיצב שותפות אסטרטגית.

בעולם שבו הבדלים תרבותיים ודתיים מובילים לעתים קרובות לחשדנות ושנאה, הן מדינת ישראל והן הרפובלי-

ה ותפות שנבנתה בין הרפובליקה של אזרבייג'ן למדינת ישראל יוצאת דופן בנוף הבינלאומי. לכאורה, מתבונן חיצוני עשוי לשאול מה היו הסיכויים ששתי האומות הללו ימצאו בסיס משותף ויבנו מערכת יחסים איתנה? רק התעמקות בהיסטוריה של יחסי ישראל-

